

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Християнство: традиції і сучасність»

Освітня програма: Філософія
Спеціальність: 033 Філософія
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	«Християнство: традиції і сучасність»
Освітня програма	Філософія
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	тривалість: один семестр. Третій курс, перший семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу: формування цілісного бачення християнства як однієї із світових релігій
Компетентності ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики. СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.
Програмні результати навчання : РН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики. РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. РН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати. РН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності. РН18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати

3. Структура курсу

№	Тема. Форми роботи.	План роботи. Зміст і результати навчання. Програмові вимоги.	Завдання
1	Біблія – сакральна книга християн. Новий Завіт у християнстві.	Біблія: структура, значення для християн. Переклади Біблії українською мовою. Загальна характеристика Нового Завіту. Утворення Нового Завіту. Новий Завіт й іудейська релігійна традиція. Новозавітня концепція любові. Зміст Євангельських притч. Вчення про Церкву у Новому Заповіті. Завдання Церкви, структура. Євангелізація. Місіонерство.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
3	Основи ортодоксальної християнської догматики.	Нікео-Константинопольський символ віри. Патристика. Вчення християн про Пресвяту Трійцю. Христологічні вчення. Вчення християн про Діву Марію. Вчення християн про Церкву. Есхатологічні вчення християнства. Вчення про іконовшанування. Вчення про святих. Вчення Церкви про монастирі, чернецтво. Християнські таїнства. Християнська символіка.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
4	Православ'я. Обряди. Візантійський обряд	Святе Передання: джерело православної віри. Православні монастирі і чернецтво. Ісихазм. Богослужіння (Літургія) східного обряду. Літургія Івана Золотоустого: структура, символіка. Святкування християнських свят у православ'ї. Піст як період і аскеза у ортодоксальному християнстві. Православ'я у світі: сучасний період розвитку.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5	Католицизм. Латинський обряд.	Особливості догматики католицького віровчення. Богослужіння (меса) латинського обряду в католицькій церкві. Традиції латинського обряду. Святкування християнських свят у католицькій церкві. Григоріанський календар. Видатні католицькі святині світу. РКЦ в Україні. Вшанування святих. Сучасний етап розвитку католицизму.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
6	Реформоване християнство: протестантизм. Неохристиянство.	Спільні ознаки віровчення протестантських організацій. Соціальна активність протестантських організацій. Відношення протестантських організацій до питань біоетики, праці, економіки, здорового способу життя. Неохристиянські релігійні організації. Сучасний етап розвитку протестантських організацій.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі

3.1. Теми самостійної роботи студентів

1. Переклади Біблії українською мовою.
2. Християнські паломницькі центри у світі.
3. Християнські паломницькі центри в Україні.
4. Візантійський стиль ікони: поширення в Україні.
5. Ікона стилю бароко в Україні.
6. Українські іконописці.
7. Томос: історичне значення для православ'я України.
8. Видатні представники православ'я в Україні.
9. Видатні представники українського греко-католицизму.
10. Стан і перспективи розвитку православ'я в Україні (початок XXI ст.).
11. Стан і перспективи розвитку греко-католицизму в Україні (початок XXI ст.).
12. "Змішані шлюби": між-релігійне й міжконфесійне подружжя (конфесійні погляди).
13. Виховання дітей на засадах християнської етики і моралі.
14. Сімейні цінності і християнська етика.
15. Душпастирські духовно-моральні повчання засобами християнських медіа.
16. Літургія у православ'ї: структура, зміст, значення, символи.
17. Літургія в УГКЦ: структура, зміст, значення, символи.
18. Ставлення протестантизму до понять: "багатство, бідність, гроші, фінансові потоки, самодостатність, накопичення капіталу".
19. Погляди християнських церков на цивільні й церковні союзи (шлюби) чоловіка і жінки й відносини (питання чистоти дошлюбних і шлюбних стосунків; вірність - зрада; любов - ненависть; турбота-зневага; вияви childfree; проблема відсутності дітей у сім'ї і питання кількості дітей у сім'ї; багатодітні сім'ї; довголіття шлюбу).
20. Феномен дива в житті людини: містично-терапевтична функція християнства та його засоби (віра, молитва, сповідь, евхаристія, чудотворні ікони, справи милосердя ін.). Поняття "благословення" і "проклинання", "благодать".
21. Соціальна активність Католицької церкви.
22. Погляди християнських напрямів, конфесій на здоровий спосіб життя (проблема алкоголізму, наркоманії, залежностей та ін.; проблема браку любові до себе і до ближнього через турботу про здоров'я).
23. Християнська біоетика: погляди традиційних християнських церков на проблеми абортів, евтаназії, клонування, переливання крові, штучного запліднення.
24. Дух, душа, тіло з точки зору християнського антропологічного вчення. Безсмертність душі. Есхатологічні виміри життя: рай, пекло чистилище; митарства.
25. Феномен зцілення хворих засобами християнства.
26. Християнське капеланство в Україні: особливість розвитку.
27. Християнська тематика у творах українських письменників.
28. Ватикан - місто-держава та його роль у світі.
29. Міжособистісні конфлікти на конфесійній основі: тенденції розвитку, шляхи подолання, екуменічні діалоги.
30. Християнські свята, що відзначаються на державному рівні в Україні.
31. Християнська тематика у художніх фільмах.
32. Особливості відображення подій в історії раннього християнства у художніх фільмах.
33. Християнська тематика у художніх фільмах.
34. Християнська тематика у документальних фільмах.
35. Християнські звичаї і традиції в українській побутовій культурі.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	50
Тестовий контроль знань (до семінару)	30
КСР	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тестовий контроль знань																30		30
КСР																	20	20
Всього			10			10			10			10			10	30	20	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютери, гаджети, доступ до інтернет-мережі.
<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> Біблія. В Перекладі Івана Хоменка / Режим доступу: https://www.truechristianity.info/ua/biblia.php Головащенко С. Історія християнства: курс лекцій / Сергій Головащенко. – К.: 1999 . - 351 с. Саган О.Н. Національні прояви православ'я: український аспект. – К., 2001. Опанасюк В. В. Історія світових релігій. Формування догматики та культу: навч. посібн. – Суми, 2013. – 110 с. Шевченко В. М. Словник-довідник з релігієзнавства. – К. : Наук. думка, 2004. – 560 с. Східний обряд як релігійний феномен // https://uars.info/prints/ur/39/6.pdf Кияк С. Український католицизм: церковно-обрядовий аспект// http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/20657/10_Kuyak.pdf Українське православ'я в світовій спільноті Православних Церков: минуле, сучасне та майбутнє / Упорядник С. Башинський. К., 2022. – 512 с. Історія релігії в Україні: у 10-ти т. // Редкол: А.Колодний (голова) та ін. — К.: Світ Знань. Т. 5. Протестантизм в Україні // За ред. П. Яроцького. — 2002. — 424 с. Реформація-500: загальноєвропейський та український контекст: Альманах / Упоряд. О. Киричук, М. Омельчук, І. Орлевич. – Львів : видавничий відділ Львівського музею історії релігії, Логос, 2017. – 112 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства. Аудиторія 503; тел.: 59-60-15 Ел. адреса кафедри: kfsr@pnu.edu.ua Сайт кафедри: https://kfsr.pnu.edu.ua/
Викладач	Білоус Світлана Іванівна
Контактна інформація викладача:	svitlana.bilous@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Повага до всіх учасників освітнього процесу; Сприйняття й толерантність до представників різних світоглядів; Забороняється плагіат у підготовці і представленні робіт;
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропущених занять через опрацювання матеріалів лекцій, рекомендованої літератури.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Дозволяється, але через поважну причину, підтверджену документально.
Невідповідна поведінка під час заняття	<ul style="list-style-type: none"> - забороняється зневага до когось з учасників освітнього процесу; - забороняється некоректні вислови, агресивні прояви поведінки.
Додаткові бали	участь у студентських конференціях з дисципліни: 10 б.

Викладач: Білоус Світлана Іванівна